

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru na téma Návrh směrnice Rady upravující směrnice č. 66/401/EHS, 66/402/ES, 2002/54/ES a 2002/57/ES týkající se zkoušek prováděných pod oficiální kontrolou a ekvivalence semen vyprodukovaných v třetích zemích

COM(2004) 263 final – 2004/0086 CNS

(2005/C 74/10)

Dne 29. dubna 2004 Rada požádala, v souladu s článkem 37 Smlouvy a založení Evropského společenství, o konzultaci Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci výše uvedené.

Specializovaná sekce Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí pověřená přípravou prací Výboru v této oblasti přijala své stanovisko dne 6. července 2004 (jediný zpravodaj: **p. BROS**).

Na svém 411. plenárním zasedání ve dnech 15. a 16. září 2004 (jednání ze dne 15. září) Evropský hospodářský a sociální výbor přijal následující stanovisko 85 hlasy, 1 hlas byl proti a 3 se zdržely hlasování.

1. Úvod

1.1 V souladu s právními předpisy EU týkajícími se obchodování se semeny, Komise povolila v letech 1998 až 2003 členským státům provádět dočasné experimenty při odběru vzorků a zkoušení semen. Analýza výsledků ukázala, že:

- ve stanovených podmínkách by bylo možno zajistit zjednodušení procedur oficiální certifikace semen bez zásadního snížení kvality semen ve srovnání s kvalitou dosaženou prostřednictvím oficiálního systému odběru vzorků a zkoušení semen,
- procedury zkoumání prováděné na rostlině a s oficiální kontrolou by mohly být rozšířeny na všechny plodiny pro produkci certifikovaných semen,
- velikost ploch, které musí být zkontrolovány a prohlédnuty oficiálními inspektory, by mohla být snížena.

1.2 Byla upravena pravidla vztahující se na semena určená pro mezinárodní obchod (systém OECD). Vzhledem k této skutečnosti by bylo možné rozšířit pole působnosti ekvivalence semen EU – co se týká semen sklizených ve třetích zemích – na veškeré druhy semen, jež mají vlastnosti a splňují požadavky přezkoušení stanovené v jednotlivých směrniciích EU týkajících se obchodu se semeny.

1.3 Výbor si přeje prostudovat návrh Komise vzhledem k proměně navrhovaných pravidel, ale také ve snaze udržet vysokou úroveň požadavků na kvalitu vyprodukovaných semen a na rostlinolékařskou oblast.

2. Návrh Komise

2.1 Komise navrhuje prodloužit až do 31. března 2005 experimenty s prohlížením pod oficiální kontrolou (rozhodnutí č. 98/320/ES), aby bylo možné udržet podmínky Společenství pro obchodování se semeny vyprodukovanými v souladu

s tímto rozhodnutím, a to ještě předtím, než začnou platit nová ustanovení (transpozice směrnic).

2.2 Zároveň je třeba upravit směrnice 66/401/EHS (obchodování s píceňinami), 66/402/EHS (obchodování se semeny obilovin), 2002/54/ES (obchodování se semeny řepy) a 2002/57/ES (obchodování se semeny olejnin a prádňích rostlin) v návaznosti na závěrech výsledků experimentování a zařadit následující změny:

- zavedení zkoušky pod oficiální kontrolou u jednotlivých kategorií semen,
- definování zkoušky pod oficiální kontrolou (prohlédnutí semen na rostlině nebo ve zkušební laboratoři pro semena, která má povolení příslušného národního orgánu zodpovědného za certifikaci semen),
- odběr vzorků pro certifikaci lze provádět oficiálně nebo pod oficiální kontrolou. Způsoby odběru vzorků s oficiální kontrolou jsou popsány (kvalifikační předpoklady osob, kontrola postupů a pravidla pro uvalování sankcí),
- princip ekvivalence je rozšířen na semena sklizená ve třetích zemích, která splňují podmínky a požadavky Společenství (systém kontroly a certifikace).

3. Obecné poznámky

3.1 Hlavním cílem návrhu Komise je zjednodušit kontrolní postupy v oblasti produkce semen. V mnohých členských státech již v současné době dochází k delegování kontroly na jiné subjekty. Výbor proto iniciativu Komise podporuje. Zdůrazňuje však zároveň, že Komise měla předložit novou směrnici, která by shrnovala prvky ze všech čtyř dotyčných směrnic, což by usnadnilo pochopení změn a zajistilo koherenci v harmonizaci prováděných opatření.

3.2 Platnost rozhodnutí Komise týkající se experimentování u zkoušek pod oficiální kontrolou končí k 31. červenci 2004. Během procesu spolu-rozhodování, jehož předmětem je legislativní návrh Komise, tudíž bude existovat jisté právní vakuum. Výbor proto vyzývá Komisi, aby změnila své rozhodnutí č. 98/320/ES, aby se zabránilo jakémukoliv právnímu vakuu.

3.3 Komise rovněž navrhuje prodloužit pokusnou fázi až do 31. března 2005, aby bylo možné zajistit transpozici změn v příslušných směrnicih. Výbor již nyní zdůrazňuje, že tato lhůta bude příliš krátká vzhledem k času – přibližně deset měsíců – který je nutný k provedení těchto transpozic. Z tohoto důvodu Výbor navrhuje, aby termín prodloužení byl posunut až do 31. července 2005.

3.4 Výbor se nemůže vyjádřit k otázce relevantnosti technických údajů týkajících se podmínek kontroly prováděné na rostlině (zejména ohledně změny množství odebíraných vzorků) nebo k nezbytnému počtu vzorků pro laboratorní zkoušení. Výbor však zdůrazňuje, že je třeba stanovit společnou referenci pro všechny členské státy. Z tohoto důvodu by údaje vyjádřené ve formě minimálních a maximálních hodnot měly být převedeny na minimální procento kontrol.

3.5 Delegování oficiálních kontrol na autorizované subjekty zvýší účinnost postupů. Komise musí zajistit, aby kontrolní systémy certifikace zůstaly stále výkonné. V současné době Komise provádí srovnávací zkoušky na úrovni Společenství a řídí výměnu osvědčených postupů. Částka přidělená na tyto akce (0,5 až 0,6 milionů eur) je vzhledem ke sledovanému cíli stále nedostatečná. Výbor žádá Komisi o přidělení dalších finančních částek pro tyto akce harmonizace kontrolních systémů.

3.6 Výbor připomíná, že během přístupových jednání s novými členskými státy byla poskytnuta přechodná období pro odrůdy, které nejsou zapsány v katalogu, neboť neodpovídají kritériím Společenství. Výbor upozorňuje Komisi na tyto

nezapsané odrůdy, které mohou být uváděny na trh pouze v příslušných zemích (Kypr, Lotyšsko, Malta a Slovinsko). Bylo by vhodné, aby toto derogační období doprovázely další záruky, zejména ohledně velikosti vzorků a přítomnosti tzv. hluchého ovsa (*Avena fatua*).

3.7 Výbor upozorňuje Komisi na případy sporů týkající se obchodování se sériemi nekvalitních semen mezi členskými státy. K uskutečnění jednotného trhu totiž dojde také tím, že ekonomickým subjektům bude zaručena traceabilita sérií uváděných na trh a že bude existovat dostatečná koordinace mezi agenturami na certifikaci a na produkci semen.

3.8 Co se týká rozšíření pole ekvivalence na třetí země, které budou splňovat pravidla OECD, zde Výbor zdůrazňuje, že Komise musí zajistit reciprocitu této ekvivalence ze strany třetích zemí. Této ekvivalence musí být dosaženo na základě stejných norem. Podobně je třeba žádat i ekvivalenci u kontrolních systémů pro tzv. udržující selekci, aby bylo možné zajistit stejnou úroveň kvality.

4. Závěry

4.1 Výbor schvaluje návrh Komise, který je veden ve smyslu zjednodušení kontrolních procedur, aniž by došlo ke zhoršení úrovně požadavků na kvalitu produkovaných semen. Výbor však zároveň zdůrazňuje, že Komise si musí ponechat analýzu výkonů kontrolních systémů.

4.2 Z hlediska legislativního Výbor zdůrazňuje, že Komise měla využít této příležitosti k předložení legislativního návrhu, který by shrnoval veškeré směrnice týkající se obchodu se semeny obilovin, píce, řep a olejnin.

4.3 Výbor se domnívá, že prodloužení požadované do 31. března 2005 nebude dostačující pro převedení směrnic do národních právních řádů. Z tohoto důvodu se navrhuje posunout toto prodloužení až do 31. července 2005.

V Bruselu dne 15. září 2004.

Předseda

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Roger BRIESCH